

I- ខ្លឹមសារនៃព្រះបហាក្សត្រ

១. ព្រះរាជក្រឹត្យ

ព្រះរាជក្រឹត្យលេខលេខ ០៦.ន.ស.៩៤

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ ច័ន្ទ

រាជហរិវង្ស ឧកកោសុដ្ឋាក វិសុទ្ធិពង្ស

អគ្គមហាបុរសរក្សា

និករោត្តម ធម្មិកមហារាជានិរោជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសអោយប្រើនៅថ្ងៃទី ២៤-០៩-១៩៩៣
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យ ស្តីពីការតែងតាំងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី ០១-១១-១៩៩៣
- គណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានយល់ព្រមផង

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ដែលបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភា នាថ្ងៃទី ២១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

***

ជំពូកទី ១

មញ្ញកិច្ចពេទៅ

មាត្រា ១ .-

អ្នករាជការក្របខ័ណ្ឌទាំងឡាយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រៅពីអ្នករាជការដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុម តុលាការ និង ក្រុមនីតិបញ្ញត្តិដែលមានលក្ខណៈពិសេសនោះត្រូវស្ថិតនៅក្នុងសហវិធាននេះ ។

មាត្រា ២ .-

ច្បាប់នេះអនុវត្តចំពោះអ្នករាជការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងក្របខ័ណ្ឌទាំងពួងដែលបាន បង្កើត និង រៀបចំ ឡើងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ហើយបានចូលធ្វើការនៅតាមគ្រួសារ ស្ថាប័ននានាដោយមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់ សោធននិវត្តន៍ ។

មាត្រា ៣.-

ក្របខ័ណ្ឌទាំងឡាយនៃអ្នករាជការត្រូវកំណត់ដោយលក្ខន្តិកៈដោយឡែកតាមព្រះរាជក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៤ .-

ប្រភេទក្របខ័ណ្ឌ ឋានន្តរស័ក្តិ ថ្នាក់ សន្ទស្សន៍ប្រៀបធៀបអ្នករាជការក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងលក្ខន្តិកៈដោយឡែកនៃអង្គផ្សេងៗត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥ .-

ការតែងតាំង ការតំលើងថ្នាក់ ការផ្លាស់ប្តូរ ការដាក់ក្រៅតំណែង ឬ ការដាក់អោយនៅក្រៅក្របខ័ណ្ឌ ត្រូវសំរេចដោយព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬ ប្រកាស ។

ការបញ្ឈប់លែងអោយធ្វើការដោយបង្ខំ ការដាក់អោយចូលនិវត្តន៍មុនកំណត់ និងការហួតងារនៃអ្នករាជការក្របខ័ណ្ឌ ត្រូវសំរេចតាមព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬប្រកាស ស្របតាមលក្ខន្តិកៈដោយឡែកនៃអ្នករាជការនេះ ។

មាត្រា ៦ .-

អ្នករាជការថ្នាក់ ១ មានសិទ្ធិសុំមើលកំណត់ត្រា និងឯកសារផ្សេងៗដែលជាសំណុំរឿងផ្ទាល់ខ្លួន មុននឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ ឬមុននឹងត្រូវផ្តាស់ដោយបង្ខំ ។ សិទ្ធិដែលនេះត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយដល់អ្នករាជការណាដែលយឺតយូរមិនបានឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬ ថ្នាក់តាមវេនអតិភាព ។

មាត្រា ៧.-

អ្នករាជការក្របខ័ណ្ឌអាចដាក់អោយទៅបំរើការ ឬបំពេញមុខងារក្រៅពីក្របខ័ណ្ឌដើមរបស់ខ្លួនបាន ក្នុងករណីចាំបាច់និងមានការយល់ព្រមពីសាមីខ្លួន ។

អ្នករាជការក្របខ័ណ្ឌមានសិទ្ធិសុំផ្លាស់កន្លែងធ្វើការទៅតាមប្តី ឬប្រពន្ធបាន ។

មាត្រា ៨ .-

នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនីមួយៗ តាមគោលការណ៍ អ្នករាជការក្នុងឋានៈស្តី ឬថ្នាក់ណាមួយមិនអាចចាត់
អោយទៅធ្វើការក្រោមបង្គាប់អ្នករាជការម្នាក់ទៀតដែលមានឋានៈស្តី ឬថ្នាក់ទាបជាងខ្លួនទេ លើកលែងតែក្នុង
ករណីចាំបាច់ហើយសាមីខ្លួនដែលមានឋានៈស្តី ឬថ្នាក់ធំជាងនោះយល់ព្រម ។

មាត្រា ៩ .-

របបស្តីពីការស៊ីច្បាប់ និងការឈប់សំរាកប្រចាំឆ្នាំ ប្រាក់បំណាច់បេសកកម្ម ប្រាក់បំណាច់
ព្យាបាលរោគក្នុងមន្ទីរពេទ្យ និងប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ។ល។ ត្រូវកំណត់តាមច្បាប់ដោយឡែក ។

មាត្រា ១០ .-

ប្រៀបធៀបនិងប្រាក់បង្គាប់បន្សំនៃប្រៀបធៀប ដូចជាប្រាក់បំណាច់បន្ថែមនិងប្រាក់បំណាច់ទទួលខុសត្រូវ
ប្រាក់តំបន់ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភកូននិងប្រពន្ធ ប្រាក់ថ្លៃឈ្នួលផ្ទះ ថ្លៃសង្ហារឹមក្នុងផ្ទះ ថ្លៃដារមធ្យោបាយការងារ ថ្លៃទឹក និង ថ្លៃ
ភ្លើង ។ល។ នៃអ្នករាជការត្រូវកំណត់តាមច្បាប់ដោយឡែក ។

ជំពូកទី ២

ការច្រើនទើសអោយចូលធ្វើការ

មាត្រា ១១ .-

បេក្ខជនទាំងពីរភេទអាចទទួលអោយចូលធ្វើការក្នុងក្របខ័ណ្ឌរាជការបាន លុះត្រាតែបេក្ខជននោះ
បានបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

- ១- មានសញ្ជាតិជាខ្មែរ ។
- ២- មានអាយុយ៉ាងតិច ១៨ ឆ្នាំ ហើយមិនលើសពី ២៥ ឆ្នាំ ប៉ុន្តែមានករណីលើកលែងខះដូចមានចែង
ខាងក្រោមនេះ ៖
- ក- ចំពោះបេក្ខជនដែលមានសញ្ជាតិប្រពៃណីសិក្សា ការកំរិតអាយុ ត្រូវបានកំណត់ ២៥ ឆ្នាំ ដល់ ៣០
ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើនបំផុត ។
- ខ- ចំពោះបេក្ខជនដែលបានរៀននៅគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា មួយឆ្នាំ ឬច្រើនឆ្នាំ ហើយមិនបានសញ្ញា
ប័ត្រនោះ ការកំរិតអាយុ ២៥ ឆ្នាំ នឹងត្រូវកំណត់តាមចំនួនឆ្នាំដែលបានរៀនក្នុងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា
ទាំងនោះ តែមិនអោយលើសពីអាយុ ៣០ ឆ្នាំ ។

- គ- ចំពោះបេក្ខជនដែលបានបំពេញកាតព្វកិច្ចយោធា ការកំរិតអាយុត្រូវកំរិតតាមចំនួនឆ្នាំដែលបានបំពេញកាតព្វកិច្ចយោធានោះ ។
- ឃ- ក្នុងពេលចាំបាច់ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចចេញអនុក្រឹត្យលើកលែងការកំរិតអាយុនៃបេក្ខជនដើម្បី បំពេញសេចក្តីត្រូវការជាអាទិភាព និងដើម្បីផលប្រយោជន៍ជាតិ ។
- ង- មិនបានប្រាសចាកសិទ្ធិខាងផ្លូវរដ្ឋប្បវេណី សិទ្ធិជាពលរដ្ឋ សិទ្ធិខាងនយោបាយ ។
- ច- មិនដែលមានទោសឧក្រិដ្ឋ ឬបង្កើតឡើងលើសប៉ះពាល់ដល់ទំនៀមទំលាប់ កិត្តិយសនិងភាពសុចរិត ។
- ឆ- ត្រូវមានកាយសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញការងារដែលលក្ខណៈសម្បត្តិមានចែងទុកជាមុននៅក្នុងសេចក្តីណែនាំ និងបទបញ្ជាជាធរមាន ។
- ជ- បងប្អូនជនជាតិភាគតិច បងប្អូននៅតំបន់ដាច់ស្រយាល និង បងប្អូននារីភេទអាចត្រូវបានផ្តល់អាទិភាព និងភាពងាយស្រួល ។
- ដ- ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌខាងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ជាដោយឡែក នៃអង្គដែលខ្លួនមានបំណងសុំចូលបំរើការងារ ។

មាត្រា ១២ .-

លក្ខខណ្ឌស្តីពីសញ្ជាតិ និងអាយុត្រូវបញ្ជាក់តាមសំបុត្រអត្រាកូលដ្ឋាន ឬតាមសាលាក្រុមជំនួសអត្រាកូលដ្ឋាននោះ ។

សេចក្តីបញ្ជាក់ថា គ្មានទោសត្រូវកំរិតក្នុងសំបុត្រផ្តោលទោសមួយមានសុពលភាព ៣ ខែ ដែលចេញ អោយដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៣ .-

ជាគោលការណ៍ រាល់ការជ្រើសរើសបេក្ខជនអោយចូលក្នុងក្របខ័ណ្ឌ ត្រូវធ្វើឡើងតាមការប្រឡងប្រជែង លើកលែងតែមានការកំរិតផ្សេងពីនេះដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១៤ .-

កាលបរិច្ឆេទនៃការប្រឡងប្រជែងជ្រើសរើសអោយចូលក្នុងក្របខ័ណ្ឌរាជការ ត្រូវកំរិត និងផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងតិច ៣ ខែ មុនថ្ងៃដែលបើកអោយចូលប្រឡង ។ ក្នុងករណីដែលមានប្រញាប់ការផ្សព្វផ្សាយត្រូវធ្វើយ៉ាង

មាត្រា ១៥ .

ជាគោលការណ៍ រាល់ការប្រឡងប្រជែងជ្រើសរើសអោយចូលក្របខ័ណ្ឌរាជការ ត្រូវមានតំណាងស្ថាប័នមុនងារសាធារណៈចូលរួម ។

ជំពូកទី ៣

**ការធ្វើកម្មសិក្សា ការតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌ
ការបញ្ជូនក្របខ័ណ្ឌ**

មាត្រា ១៦ .

ការតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌរាជការនិងអាចសម្រេចបានជាស្ថាពរ ក្រោយពីបានធ្វើកម្មសិក្សាសាកល្បងមួយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ អាចលើកលែងមិនបាច់ធ្វើកម្មសិក្សា ចំពោះបេក្ខជនទាំងឡាយដែលបានប្រឡងជាប់ទៅកាន់ប្រភេទក្របខ័ណ្ឌខ្ពស់ជាង នៃអង្គដែលខ្លួនធ្លាប់ជាមន្ត្រី រាជការចាស់តាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌមួយរួចហើយ ។

មាត្រា ១៧ .

ប្រៀបធៀបសំកម្មសិក្សាការីត្រូវកាត់ទុកប្រាក់សម្រាប់សោធននិវត្តន៍ ។ បើសិនជាកម្មសិក្សាការីនោះមិនបានតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌរាជការទេនោះ ប្រាក់ដែលបានកាត់ទុកសម្រាប់សោធននិវត្តន៍នេះត្រូវសងមកសាមីខ្លួនវិញ ។

មាត្រា ១៨ .

រយៈពេលកម្មសិក្សាត្រូវកំរិត ១២ ខែរយៈពេលកម្មសិក្សាត្រូវគិតពីថ្ងៃតែងតាំងកម្មសិក្សាការីនោះ ។ កម្មសិក្សានេះមិនត្រូវយកជាការបានទេ បើកាលណាសាមីជនអាក់ខានមកធ្វើកម្មសិក្សាសរុបលើសពី ៣០ ថ្ងៃ ។ ក្នុងករណីនេះ សាមីជនត្រូវបន្តធ្វើកម្មសិក្សានៅឆ្នាំទី ២ ទៀត ។

- ការតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌរាជការនឹងធ្វើទៅបានលុះត្រាតែ កម្មសិក្សាការីបានបំពេញ កម្មសិក្សាចំនួន ១២ ខែ ជាពិតប្រាកដ ។ រយៈពេលកម្មសិក្សានេះត្រូវបន្ថយ ៦ ខែ ចំពោះមន្ត្រីរាជការក្របខ័ណ្ឌចាស់ដែលបាន ប្រឡងជាប់ចូល ក្របខ័ណ្ឌថ្មីមួយទៀតដោយរក្សាអតិភាពដែលមានពីមុន ។
- ការតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌត្រូវធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចតែងតាំង តាមសំណើប្រធានអង្គភាព ។ ការតែងតាំងសិបនៃកម្មសិក្សាការីត្រូវតែមានការរួមយោបល់ពីគណៈកម្មកម្ម ។

សមាសភាពគណៈកម្មការនេះមាន

- ១- ប្រធានស្ថាប័ន ឬ តំណាង ប្រធាន
- ២- ប្រធានអង្គភាពដែលគ្រប់គ្រង ឬ តំណាង សមាជិក
- ៣- ប្រធានការិយាល័យបុគ្គលិក ឬ តំណាង សមាជិក
- ៤- អ្នករាជការមួយរូបដែលមានក្របខ័ណ្ឌមួយឆ្នាំ សមាជិក

កម្មសិក្សាការីណាដែលមិនបានបញ្ចេញអោយឃើញថា ខ្លួនមានសម្បទាវិជ្ជាជីវៈគ្រប់គ្រាន់ ឬក៏ពិនិត្យឃើញថាប្រែប្រួលធ្វើការងារមានការខ្លីខ្លា ឬក៏គ្មានកំណត់ត្រាទិន្នន័យនិងការងារខ្ពស់ណាមួយបាន តាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ក្នុងសេចក្តីណែនាំជាធរមាន អាចបញ្ឈប់មិនអោយធ្វើការនេះពេលណាក៏បានក្នុងរយៈពេលកម្មសិក្សា ឬ ត្រូវបញ្ឈប់មិនអោយធ្វើការដូចគ្នាដែរ ចំពោះអ្នករាជការណាដែលបានប្រព្រឹត្តិបទល្មើសនឹងមាត្រា ៣៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់ទៅមុខទៀតនៃច្បាប់នេះ ដែលចែងពីការដាក់វិន័យចំពោះមន្ត្រីរាជការ ការបញ្ឈប់មិនអោយធ្វើការ ឬ ការតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌ តោងតែសំរេចដោយខ្លួនឯងក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ ក្រោយថ្ងៃផុតកំណត់រយៈពេលកម្មសិក្សា ១២ ខែ កន្លងមក ។ ការតែងតាំងសិបក្នុងក្របខ័ណ្ឌចាប់ផ្តើមមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងផ្នែកប្រែប្រួលវត្តមានអតិថិភាពការងារសម្រាប់ទៀងទាត់នូវសក្តិប្បដ្ឋាក ប្រាប់ពីថ្ងៃផុតកំណត់នៃកម្មសិក្សានេះ ។ ប៉ុន្តែអតិថិភាពការងារសំរាប់ចូលនិវត្តន៍ត្រូវបានគិតបញ្ចូលតាំងពីថ្ងៃចាប់ផ្តើមធ្វើកម្មសិក្សា ។

មាត្រា ១៩ .-

អ្នករាជការណាដែលធ្វើការតទៅទៀតមិនបាន ដោយហេតុមកពីបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ឬ ឃើញថាមិនបាន បំពេញលក្ខណ៍គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទទួលសោធននិវត្តន៍អាចនឹងត្រូវបញ្ឈប់មិនអោយ ធ្វើការតទៅទៀតនៅពេលណាក៏បាន ។

អ្នករាជការមានអតិថិភាពការងារចាប់ពី ២០ ឆ្នាំឡើងទៅ ដែលតម្រូវអោយចូលនិវត្តន៍ដោយបាត់បង់សម្បទា វិជ្ជាជីវៈ មានសិទ្ធិទទួលសោធនសមាមាត្រ ។ បើអតិថិភាពការងារក្រោម ២០ ឆ្នាំ អ្នករាជការដែលបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់សោធនដែលបានកាត់ទុក និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗរបស់រដ្ឋតែមួយលើក ។

ការកំណត់បាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវសំរេចដោយគណៈកម្មការមួយដែលមាន សមាសភាពដូចខាងក្រោមនេះ :

- ១- ប្រធានស្ថាប័ន ឬតំណាង ប្រធាន
- ២- ប្រធានអង្គភាពដែលគ្រប់គ្រង ឬតំណាង សមាជិក

៣- ប្រធានការិយាល័យបុគ្គលិក ឬតំណាង

សមាជិក

៤- គ្រូពេទ្យដែលបានទទួលសញ្ញាប្រណិបតន៍ ហើយដែលចាត់តាំងឡើងដោយក្រសួងសុខាភិបាល

សមាជិក

៥- អ្នករាជការដែលនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាមួយគ្នាពីរនាក់ដែលមានឋានន្តរស័ក្តិយ៉ាងហោចណាស់ស្មើ និងសាមីខ្លួន

សមាជិក

ជំពូកទី៤

ការឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬឡើងថ្នាក់

មាត្រា ២០ .-

ការឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬឡើងថ្នាក់នៃអ្នករាជការត្រូវធ្វើតាមវេនជ្រើសរើសក៏បាន ឬ តាមវេនជ្រើសរើស និងអតីត ភាពជាមួយគ្នាក៏បាន ។

តាមធម្មតា រយៈពេលអប្បបរមានៃការឡើងថ្នាក់ត្រូវកំរិត ២ ឆ្នាំ ។ ដើម្បីនឹងអាចអោយឡើងថ្នាក់តាមការជ្រើសរើសយកនោះ ត្រូវមានចុះឈ្មោះក្នុងតារាងឡើងថ្នាក់ ។ ក្នុងករណីអ្នករាជការណាម្នាក់បំពេញការងារមានស្នាដៃល្អពិសេស ត្រូវបានតំលើងថ្នាក់ជាស្វ័យប្រវត្តិដោយពុំគិតពីលក្ខខណ្ឌអតីតភាពឡើយ ។

ចំពោះក្របខ័ណ្ឌទាំងអស់ ការតំលើងថ្នាក់ត្រូវមានការយល់ព្រមពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការតែងតាំងដែល សំរេចអោយតាមកំរិតនៃកន្លែងទំនេរក្នុងឋានន្តរស័ក្តិនីមួយ ៗ និងតាមកំរិតមុខចំណាយថវិកា ។

មាត្រា ២១ .-

អ្នករាជការក្នុងឋានន្តរស័ក្តិតែមួយអាចឡើងថ្នាក់បានមួយមួយថ្នាក់ បើជួរឋានន្តរស័ក្តិ ត្រូវឡើងទៅថ្នាក់ ក្រោមបំផុតនៃស័ក្តិខ្ពស់ជាងនោះ ។ នៅពេលដែលអ្នករាជការត្រូវប្តូរប្រភេទក្របខ័ណ្ឌ ដោយសារបានប្រឡងជាប់ទៅប្រភេទក្របខ័ណ្ឌខ្ពស់ សន្ទស្សន៍បៀវត្សត្រូវគិតត្រឹមថ្នាក់ដែលមានកំរិតស្មើ ឬខ្ពស់បន្ទាប់ពីសន្ទស្សន៍បៀវត្សចាស់នៃអ្នករាជការនោះ ។

ការតំលើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់ទាំងឡាយ ត្រូវគិតលើផ្នែកបៀវត្សនិងអតីតភាពចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលការតំលើងឋានន្តរស័ក្តិនេះត្រូវបានប្រកាស ។

មាត្រា ២២ .-

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ នៅខែ មករា អ្នករាជការទាំងអស់ដែលមានសិទ្ធិត្រូវតំណើងឋានន្តរសក្តិ ឬថ្នាក់ ត្រូវបំពេញព្រឹត្តិប័ត្រ ពិន្ទុសម្រាប់តំណើងថ្នាក់របស់ខ្លួន ។ ព្រឹត្តិប័ត្រពិន្ទុនេះត្រូវបានប្រធានអង្គភាពធ្វើការកត់សម្គាល់ និងបញ្ជាក់បន្ថែមព្រមទាំងកំណត់ជាពិន្ទុ ។

អភិបាលខេត្ត ក្រុង មានភារៈផ្តល់យោបល់ទៅលើកិរិយាមាយាទ ការគោរពវិន័យសាមគ្គីភាពរបស់ប្រធានមន្ទីរនានានៅខេត្ត ក្រុង ។

តារាងពិន្ទុទាំងនោះត្រូវបញ្ជូនតាមលិខិតសំអាតទៅប្រធានស្ថាប័នសាមី ។

មាត្រា ២៣ .-

ក្រោយពីបានចារលើព្រឹត្តិប័ត្រពិន្ទុ តាមក្របខ័ណ្ឌ និងលំដាប់លំដោយអតីតភាព ប្រធានអង្គភាព ឬប្រធានស្ថាប័នមាន សមត្ថកិច្ចបញ្ឈប់បញ្ជីស្នើសុំឡើងថ្នាក់នោះ ។

បញ្ជីខាងលើនេះ ត្រូវចុះឈ្មោះអ្នករាជការដែលបានបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

១- តាមធម្មតា អតីតភាពការងារយ៉ាងតិចបាន ២ ឆ្នាំ ចំពោះឋានន្តរសក្តិ ឬ ថ្នាក់ដែលបានទទួលគិតចាប់ពីថ្ងៃចូល ឆ្នាំខ្មែរដែលជាថ្ងៃធ្វើតារាងឡើងថ្នាក់ ។

២- ត្រូវមានសេចក្តីស្នើសុំអោយឡើងថ្នាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ពីថ្នាក់គ្រប់គ្រងបន្តបន្ទាប់ដែលសាមីខ្លួននៅក្រោមចង្កាប់ ។

មាត្រា ២៤ .-

ព្រឹត្តិប័ត្រកំណត់ពិន្ទុជ្ជាជីវៈ និងស្ថានភាពសេវាកម្មនៃរាជការម្នាក់ ៗ ដែលស្នើសុំឡើងឋានន្តរសក្តិ ឬថ្នាក់ ត្រូវដាក់ អោយគណៈកម្មការចំណាត់ថ្នាក់ពិនិត្យ ។

មាត្រា ២៥ .-

តារាងតំណើងឋានន្តរសក្តិ ឬថ្នាក់ ត្រូវធ្វើដោយគណៈកម្មការចំណាត់ថ្នាក់តែងតាំងតាមសំណើប្រធានអង្គភាព ឬប្រធានស្ថាប័នសាមី ។

គណៈកម្មការនេះ ត្រូវតែងតាំងឡើងតាមព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬ តាមប្រកាសក្រសួង ហើយត្រូវមានសមាសភាព ដូចតទៅ :

- ១- ប្រធានស្ថាប័ន ឬ តំណាង ប្រធាន
- ២- ប្រធានអង្គភាពដែលគ្រប់គ្រង ឬតំណាង សមាជិក

៣- ប្រធានការិយាល័យបុគ្គលិក ឬ តំណាង

សមាជិក

៤- អ្នករាជការពីរនាក់ ដែលនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាមួយគ្នា តែមានឋានន្តរស័ក្តិ និងថ្នាក់ខ្ពស់ជាង ឬបើគ្មានទេ ត្រូវយកអ្នករាជការក្នុងក្របខ័ណ្ឌទៀតក៏បានដែរ ។ អ្នករាជការទាំងនេះ ត្រូវជ្រើសរើសឡើងដោយការបោះឆ្នោត

សមាជិក ។

មាត្រា ២៦ .-

តារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងត្រីមាសទី៤នៃឆ្នាំនីមួយៗ (ត្រីមាសទី៤នៃឆ្នាំខែរ) ។ តារាងនេះ ប្រើការសំរាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ និងមានតែឈ្មោះអ្នកដែលស្នើឡើងតាមវេនជ្រើសរើស ។

គណៈកម្មការចំណាត់ថ្នាក់ប្រជុំពេញអង្គ កំណត់មធ្យមភាពនៃពិន្ទុចំពោះបេក្ខជនម្នាក់ៗ ពីពិន្ទុ ០ ដល់ ពិន្ទុ ២០ រួច គណៈកម្មការនេះស្រង់ឈ្មោះបេក្ខជនតាមលំដាប់លំដោយពិន្ទុ ។

ការចុះឈ្មោះក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិឬថ្នាក់ ត្រូវធ្វើតាមចំនួនកន្លែងដែលមានសល់ទំនេរ ។

ចំនួនឈ្មោះដែលចុះក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់ប្រចាំឆ្នាំសំរាប់ក្របខ័ណ្ឌនីមួយៗ នៅក្នុងឋានន្តរស័ក្តិ ឬ ថ្នាក់នីមួយៗ ត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬប្រកាសតាមចំនួនកន្លែងទំនេរ និងតាមមុខចំណាយដែលមាន គ្រោងទុកក្នុងថវិកា ។

មាត្រា ២៧ .-

ក្នុងករណីដែលមិនអាចចុះឈ្មោះបេក្ខជនទាំងអស់ក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬ ថ្នាក់នៃឆ្នាំនេះបានទេ សាមីជន ត្រូវមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះមុនគេបង្អស់តាមលេខរៀង ក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់ ឆ្នាំបន្ទាប់មកទៀត លើកលែងតែគណៈកម្មការសំរេចផ្ទុយពីនេះ ដោយមានសេចក្តីវាយការណ៍សមហេតុផលពីប្រធានគ្រប់គ្រងសាមី ។

មាត្រា ២៨ .-

ដើម្បីចុះឈ្មោះក្នុងតារាងឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់បាននៅថ្ងៃ ១៣ ខែ មេសា ក្នុងឆ្នាំ នីមួយៗ បេក្ខជនត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដែលមានចែងក្នុងលក្ខន្តិកៈ ដោយឡែកនៃអង្គរបស់ខ្លួនដើម្បីឡើងថ្នាក់ ។ ក្នុងករណីពិសេស គណៈកម្មការចំណាត់ថ្នាក់មានសិទ្ធិចុះឈ្មោះក្នុងតារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់បាននូវអ្នករាជការណាដែលអង្គ ភាពគ្រប់គ្រងមិនបានស្នើសុំតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់ ។

មាត្រា ២៩

អតីតភាពការងារមន្ត្រី រាជការដែលធ្វើការនៅតំបន់ងាយជាចង្រៃយាល តំបន់ប៉ះពាល់សុខភាព ឬ គ្រោះថ្នាក់ ត្រូវបានបន្ថែមពាក់កណ្តាលនៃអតីតភាពនេះទៀត ក្នុងការចុះឈ្មោះលើតារាងរាយនាមសំរាប់ស្នើសុំ តម្លើងឋានន្តរសក្តិបូថ្នាក់ ។

មាត្រា ៣០

ការតម្លើងឋានន្តរសក្តិបូថ្នាក់តាមវេនអតីតភាព ត្រូវគ្នាស្មើគ្នាជាមួយការឡើងឋានន្តរ សក្តិបូថ្នាក់ តាមវេនជ្រើសរើសទៅតាមសមាមាត្រដែលបានគ្រោងទុកក្នុងលក្ខន្តិកៈដោយឡែកសំរាប់អង្គនីមួយៗ ។
ការឡើងឋានន្តរសក្តិបូថ្នាក់តាមវេនអតីតភាព ត្រូវសំរេចតាមលំដាប់លំដោយអតីតភាព ជាដាច់ខាត ក្នុងបញ្ជីរាយនាមអ្នករាជការដែលត្រូវសុំអោយឡើងឋានន្តរសក្តិ ឬថ្នាក់នោះ ។

មាត្រា ៣១

សិទ្ធិត្រូវបានឡើងឋានន្តរសក្តិបូថ្នាក់ ដោយវេនជ្រើសរើស ក៏ដូចជាដោយវេនអតីតភាព ត្រូវផ្អាក ចំពោះអ្នករាជការ ណាដែលជាប់ចោទជាប់ទំនិយឬជាប់ទុក្ខពាការ ។

មាត្រា ៣២

ឋានន្តរសក្តិកិត្តិយស អាចផ្តល់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចតែងតាំងជូនមន្ត្រីរាជការចូលទិវង្គត ឬ លា លែង ឬដែលបាន ដាក់អោយឈប់ធ្វើការងារដោយបានបង់សមត្ថភាពការងារ ។
ឋានន្តរសក្តិកិត្តិយសជាកិច្ចបញ្ជូនឈ្មោះអាចផ្តល់ជូនមន្ត្រី រាជការដែលបានទទួលបរិយាកាស ។

**ជំពូកទី ៥
វិន័យ**

មាត្រា ៣៣

អ្នករាជការរាល់រូប ត្រូវតែគោរពអនុវត្តច្បាប់និងបទបញ្ជា ហើយនិងការណែនាំថ្នាក់លើរបស់ខ្លួន។
អ្នករាជការត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខថ្នាក់លើអំពីកិច្ចការរបស់ខ្លួន និងអំពើដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះ ពាល់ទៅលើ សេចក្តីថ្លៃថ្នូរនិងកិត្តិយសរបស់ខ្លួន ។
អ្នករាជការក្នុងក្របខ័ណ្ឌទាំងអស់ ត្រូវតែគោរពបញ្ជាថ្នាក់លើដែលបានចាត់ឱ្យទៅបំពេញការងារ ទោះបីទីតំបន់ណាក៏ដោយ ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ។

មាត្រា ៣៤

អ្នករាជការទាំងឡាយមិនអាចឈប់ធ្វើការដោយគ្មានបានទទួលការអនុញ្ញាតជាមុនពីថ្នាក់លើរបស់ខ្លួន ឬដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ។ ការឈប់ធ្វើការ ឬការខានទៅធ្វើការដោយគ្មានការអនុញ្ញាតឬដោយគ្មាន មូលហេតុ ត្រឹមត្រូវ អាចបង្ខំឱ្យអ្នករាជការនោះនៅទំនេរគ្មានបៀវត្ស ឬត្រូវផ្អាកបៀវត្ស។ អ្នករាជការនោះអាចនឹងត្រូវ ទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៥

ត្រូវហាមឃាត់ជាដាច់ខាត ដល់អ្នករាជការនូវប្រការខាងក្រោម ៖

- ១_យកម៉ោងរដ្ឋបាលទៅប្រកបមុខរបរផ្ទាល់ខ្លួនផ្សេងៗទៀត។
- ២_យកឥទ្ធិពលនិងអំណាចនៅក្នុងមុខងាររបស់ខ្លួនទៅប្រើ ដើម្បីទាញយក ឥណទានប្រយោជន៍អ្វីមួយ ឬ ដើម្បីសំណុំ គំរាមកំហែង បំពានសិទ្ធិរបស់ពលរដ្ឋ។
- ៣_ប្រកបមុខរបរណាដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនៃអ្នករាជការ។
- ៤_ចូលជាសមាជិកក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ឬគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនឯកជនដោយផ្ទាល់ឬដោយ ប្រយោល ។
- ៥_បោះពុម្ពផ្សាយ ឬធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដែលមានពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងមុខងារក្រសួង ដោយ ពុំមានការអនុញ្ញាតជាមុនពី ប្រធានស្ថាប័នដែលសាមីខ្លួននៅក្រោមឱវាទ ។
- ៦_ប្រកបមុខរបរនៃមត្រតលើមុខងាររបស់ខ្លួនជាអ្នករាជការ ក្នុងករណីដែលលក្ខន្តិកៈដោយឡែក នៃគ្រូសិស្ស ឬហាមឃាត់ ។

អំពើបំពាននឹងបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះអាចបណ្តាលអោយទទួលទណ្ឌកម្មផ្នែកវិន័យពកមួយដែល មានចែងក្នុងមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់នេះ ដោយមិនទាន់គិតដល់ការចោទប្រកាន់ជាបទអាជ្ញាដែលអាចព័តមានឡើង ទៀតផង ។

មាត្រា ៣៦

អ្នករាជការទាំងឡាយមានសិទ្ធិចូលជាសមាជិក ឬចូលរួមក្នុងការគ្រប់គ្រងសមាគមស្របច្បាប់ ។

មាត្រា ៣៧

មន្ត្រី រាជការត្រូវមានអព្យាក្រឹត្យភាពក្នុងសកម្មភាពការងារ និងហាមឃាត់ដាច់ខាតនូវការ ប្រើ ប្រាស់មុខងាររបស់ខ្លួន និងសម្ភារៈរបស់រដ្ឋដើម្បីបំរើសកម្មភាពនយោបាយដូចខាងក្រោម ៖

- ១-ធ្វើការដើម្បីផលប្រយោជន៍ដល់ បេក្ខជននយោបាយ ឬប្រឆាំងនឹងបេក្ខជននយោបាយណាមួយ ។
  - ២-ធ្វើការដើម្បីផលប្រយោជន៍គណបក្សនយោបាយ ឬប្រឆាំងនឹងគណបក្សនយោបាយណាមួយ ។
- ការប្រព្រឹត្តផ្ទុយនឹងមាត្រានេះចាត់ទុកជាកំហុសនិងការផ្តាំផ្តងក្នុងវិជ្ជាជីវៈ ។

មាត្រា ៣៨ .-

អ្នករាជការទាំងអស់ត្រូវបង្ហាញអោយឃើញថា ខ្លួនមានសមត្ថភាព ក្នុងវិជ្ជាជីវៈជាដរាបក្នុងការប្រតិបត្តិមុខងាររបស់ខ្លួន ។ អ្នករាជការទាំងអស់ត្រូវទទួលខុសត្រូវពីកំហុស និងការផ្តាំផ្តងក្នុងវិជ្ជាជីវៈព្រមទាំងបទល្មើសដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងមុខងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣៩ .-

កំហុសនិងការផ្តាំផ្តងក្នុងវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវយកទណ្ឌកម្មខាងវិន័យទៅអនុវត្ត ។ ការខ្វះខាត ឬ បាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈអាចត្រូវដាក់អោយចូលនិវត្តន៍ បើសារមិខ្លួនបំពេញលក្ខខណ្ឌដើម្បីទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ឬបញ្ឈប់ពីការងាររាជការ ក្នុងករណីមិនគ្រប់លក្ខខណ្ឌដើម្បីទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ។

មាត្រា ៤០ .-

ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យមានដូចតទៅ :-

១.ទណ្ឌកម្មថ្នាក់ទី ១

- ក-ស្តីបន្ទោស
- ខ-ស្តីបន្ទោសដោយមានចំណារក្នុងសំណុំលិខិតផ្តល់ខ្លួន
- គ-ផ្តាស់ដោយបង្ខំតាមវិធានការខាងវិន័យ
- ឃ-លុបឈ្មោះចេញពីតារាងឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់

២.ទណ្ឌកម្មថ្នាក់ទី ២

- ក-ស្តីបន្ទោសជាទម្ងន់បណ្តាលអោយលុបចេញពីតារាងឡើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់បើសិនជាមានចុះឈ្មោះហើយ ឬធ្វើអោយយឺតក្នុងការតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិ ឬថ្នាក់ក្នុងថេរវេលាមួយ មានកំណត់ តែមិនត្រូវអោយលើសពី ២ ឆ្នាំ ក្នុងការ តម្លើងឋានន្តរស័ក្តិឬថ្នាក់តាមវេនជ្រើសរើស ឬតាមវេនអតីតភាព ។

ខ-ដាក់អោយនៅទំនេរគ្មានបៀវត្សមិនអោយលើសពីមួយឆ្នាំ ។

គ-បន្ថយឋានន្តរស័ក្តិឬថ្នាក់មួយថ្នាក់ ឬច្រើនថ្នាក់ ។

ឃ-ដាក់អោយចូលនិវត្តន៍មុនកំណត់ ឬបញ្ឈប់ពីការងារដោយបង្ខំ ។

ង-បណ្តេញចេញពីមុខតំណែងរាជការ ។

មាត្រា ៤១ .-

ការស្តីបន្ទោសត្រូវធ្វើជាលិខិតផ្ញើទៅសាមីខ្លួន ដោយប្រធានអង្គភាព ឬប្រធានស្ថាប័ន ។

ការស្តីបន្ទោសដែលមានចំណាត់ការក្នុងសំណុំលិខិតផ្តល់ខ្លួន ការផ្លាស់ដោយបង្ខំតាមវិធានការខាង
វិន័យនិងការលុប ឈ្មោះចេញពីតារាងតម្លើងឋានន្តរស័ក្តិឬថ្នាក់ ត្រូវសំរេចតាមព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬប្រកាស
តាមសេចក្តីរាយការណ៍ពី ប្រធានអង្គភាព និងក្រោយពីសាមីខ្លួនបានដោះសារ ។

មាត្រា ៤២ .-

រាល់ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យថ្នាក់ទី ២ ត្រូវសំរេចតាមព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ឬប្រកាសក្រោយពីមាន
យោបល់របស់ក្រុម ប្រឹក្សាវិន័យ ។

មាត្រា ៤៣ .-

អ្នករាជការដែលត្រូវបន្ថយថ្នាក់ ឬឋានន្តរស័ក្តិ ត្រូវបញ្ជូលទៅក្នុងថ្នាក់ថ្មីឬឋានន្តរស័ក្តិថ្មី ចាប់តាំង
ពីថ្ងៃដែលមានសេចក្តីសំរេចជាផ្លូវការ ។

មាត្រា ៤៤ .-

ការបណ្តេញមន្ត្រី រាជការចេញពីមុខតំណែងគឺការដកមុខងារឬអំណាច និងឋានន្តរដែលបានប្រគល់
អោយពីមុនដល់មន្ត្រី រាជការនោះ ។ ក្នុងករណីដែលត្រូវលុបចោលនូវសិទ្ធិទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ឬប្រាក់ដែល
កាត់ទុកក្នុង បេឡាសោធននិវត្តន៍ នោះត្រូវមានសេចក្តីសំរេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ៤៥ .-

ការចោទប្រកាន់អំពើកំហុសខាងវិន័យត្រូវធ្វើដោយសេចក្តីសំរេចរបស់ថ្នាក់គ្រប់គ្រង ដែលមាន
សមត្ថកិច្ច ក្រោយពីមានសេចក្តីរាយការណ៍ពីស្ថាប័នប្រធានអង្គភាពឬប្រធានស្ថាប័ន ។

មាត្រា ៤៦ .-

អនុក្រឹត្យឬប្រកាសដែលសំរេចចោទប្រកាន់អំពើកំហុសខាងវិន័យនាំអោយមានការផ្អាកមុខងារនៃ
អ្នករាជការនោះ ជាបណ្តោះអាសន្ន តែមិនមានការបន្ថយបៀវត្សទេ ។ ក្នុងរយៈពេលមួយខែយ៉ាងយូរ ក្រុមប្រឹក្សា
វិន័យត្រូវកោះប្រជុំដើម្បីផ្តល់ យោបល់ ។

សេចក្តីសម្រេចអង្គការការពារអ្នករាជការអោយឈប់ពីកំណែទម្រង់កំណត់ត្រីមាតិកា ប៉ុន្តែបើជាករណី
ពិសេសអាចសម្រេចអោយបន្តជាថ្មីទៀតបាន កំណត់ ០១ ខែម្តង ប៉ុន្តែការបន្តនោះមិនត្រូវលើសពី៣ដងឡើយ ។

មាត្រា ៤៧ .-

ការចោទប្រកាន់អំពីកំហុសខាងវិន័យ ត្រូវធ្វើការអង្កេតជាមុនសិនចំពោះទណ្ឌកម្មខាងវិន័យថ្នាក់
ទី២។ ការអង្កេតត្រូវប្រគល់អោយតំណាងប្រធានស្ថាប័នសាមីមួយរូបឬច្រើនរូប ដែលមានឋានន្តរសិក្ខិ និងថ្នាក់ខ្ពស់
ជាង ឬអតីតភារៈច្រើនជាងអ្នករាជការដែលត្រូវដាច់ចោទ ។

សំណុំរឿងអង្កេតត្រូវបញ្ជូនទៅប្រធានស្ថាប័នដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចជាគ្រូបញ្ជូនអ្នករាជការជាប់
ចោទនោះទៅអោយក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ ឬក៏សម្រេចជាគ្រូបញ្ជូនការចោទប្រកាន់វិញ ។ ក្នុងករណីដែលប្រធាន
ស្ថាប័នឈប់ជាគ្រូបន្តការ ចោទប្រកាន់ សំណុំរឿងត្រូវបញ្ជូនទៅក្រុមប្រឹក្សាវិន័យដែលត្រូវអញ្ជើញអ្នករាជការជាប់
ចោទមកពន្យល់ដោះសារដោយផ្ទាល់មាត់ និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមុននឹងក្រុមប្រឹក្សាវិន័យធ្វើការសន្និដ្ឋាន
អំពីកំហុសនិងទណ្ឌកម្ម ដើម្បីជាយោបល់ ដល់ថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចសម្រេច ។

មាត្រា ៤៨ .-

ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ ត្រូវមានសមាជិក ៥ នាក់ ៖
- អ្នករាជការ ៣ នាក់ ចាត់តាំងដោយប្រធានស្ថាប័ន ដែលអ្នករាជការជាប់ចោទនោះនៅក្រោមឱវាទ
ម្នាក់បំពេញមុខងារជាប្រធាន និងម្នាក់ទៀតបំពេញមុខងារជាអ្នកធ្វើរបាយការណ៍ ។
- អ្នករាជការ ២ នាក់ ដែលនៅក្នុងក្រុមខ័ណ្ឌជាមួយគ្នានឹងអ្នករាជការជាប់ចោទប៉ុន្តែមានឋានន្តរសិក្ខិ
ខ្ពស់ជាង ឬមានអតីតភារៈខ្ពស់ជាងម្នាក់ស្មើគ្នា ។ មិនអាចចាត់តាំងអោយចូលក្នុង
ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យនេះបាន អ្នករាជការណាដែលជាអ្នកធ្វើពាក្យបណ្តឹងចំពោះអ្នករាជការជាប់ចោទ
ឬជាក្រុមញាតិរហូតដល់ជូរទី ៣ របស់អ្នករាជការជាប់ចោទ នោះ ។

មាត្រា ៤៩ .-

អ្នកធ្វើរបាយការណ៍មានកាតព្វកិច្ចប្រាប់ទៅអ្នករាជការជាប់ចោទនូវសិទ្ធិរបស់អ្នករាជការនោះដូច
តទៅ :

- ១-សិទ្ធិសុំមើលសំណុំរឿងផ្ទាល់ខ្លួន
- ២-សិទ្ធិសុំអាងសាក្សី
- ៣-សិទ្ធិជ្រើសរើសតំណាងការពារខ្លួន

៤-សិទ្ធិពន្យល់ដោះសាជាថាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬដោយផ្ទាល់មាត់ ។

មាត្រា ៥០

ក្រោយពេលបានទទួលរបាយការណ៍ ក្រុមប្រឹក្សានិយ័តអាចបង្គាប់អោយអ្នកធ្វើរបាយការណ៍រកព័ត៌មានបន្ថែមទៀតបាន ។

ប្រធានអាចពន្យារពេលប្រជុំក្រុមប្រឹក្សានិយ័តទៅថ្ងៃក្រោយបាន ព្រមទាំងអាចចាត់វិធានការផ្សេងៗដែលមានសារ ប្រយោជន៍ដើម្បីរកការពិត និងកុំអោយប៉ះពាល់ដល់សេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការ ក្នុងករណីដែលតុលាការបានសម្រេចជា មុនមកហើយ ។

នីតិវិធីនៃការអនុវត្តវិនិច្ឆ័យត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៦

ការបោទប្រកាន់តាមដួងតុលាការ

មាត្រា ៥១

អ្នករាជការដែលជាប់បណ្តឹងពីបទមជ្ឈិមឬបទឧក្រិដ្ឋចំពោះមុខតុលាការ អាចត្រូវចោទប្រកាន់បាន លុះត្រាមានសេចក្តីអនុញ្ញាតលើកអោយចោទប្រកាន់ជាមុនពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ចំពោះមន្ត្រីដែល មានបៀវត្សស្មើឬលើសបៀវត្សឧត្តមមន្ត្រីថ្នាក់លេខ ៣ ឬមានឋានៈជាប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល ប្រចាំរាជធានីនិងក្រុង អភិបាលខេត្ត ក្រុង ។ ចំពោះអ្នករាជការដែលមានបៀវត្សទាបជាងបៀវត្ស ឧត្តមមន្ត្រីថ្នាក់ លេខ ៣ វិញ សេចក្តីអនុញ្ញាតជា មុនអោយចោទប្រកាន់នោះត្រូវសម្រេចត្រឹមប្រធានស្ថាប័នសាមី ។

ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង តុលាការអាចបង្គាប់អោយបំបាត់ឱ្យមិនចាំបាច់មានសេចក្តី អនុញ្ញាត អោយចោទប្រកាន់ទេ ប៉ុន្តែត្រូវជូនដំណឹងអំពីរឿងនេះជាប្រញាប់ទៅប្រធានស្ថាប័នសាមី ។

មាត្រា ៥២

អ្នករាជការណាដែលកំពុងជាប់ការចោទប្រកាន់ទៅតុលាការជំនុំជំរះ អាចត្រូវបានផ្អាកពីមុខងារសិន ក្នុងករណីចាំ បាច់ ។

ក្នុងករណីដែលអ្នករាជការត្រូវផ្អាកពីការងារដោយផ្អាកបៀវត្ស អ្នករាជការនោះត្រូវបានទទួល អោយចូលធ្វើការវិញ តាមដោយគិតពីអតីតភាព ឋានៈស្ថិតិ សោធននិវត្តន៍ និងទទួលបៀវត្សប្រតិសកម្មផងបើ តុលាការប្រកាសអោយរួចខ្លួនជា ស្មារតី ។

មាត្រា ៥៣ .-

ការផ្ដន្ទាទោសជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬជាបទមជ្ឈិមដោយឥតព្យួរទោស បណ្ដាលអោយមានការហួតងារ
អ្នករាជការនោះ គិត ពីថ្ងៃសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ ។
អ្នករាជការដែលតវ៉ាសុំឧទរណ៍ត្រូវដាក់អោយនៅទំនេរគ្មានបៀវត្សជាបណ្ដោះអាសន្នដោយស្វ័យ
ប្រវត្តិ ។

**ជំពូកទី ៧
ការចូលនិវត្តន៍**

មាត្រា ៥៤ .-

អ្នករាជការទាំងពីរភេទត្រូវដាក់អោយចូលនិវត្តន៍ជាក់ហិត ពេលដល់អាយុ ៥៥ ឆ្នាំ ។ អាយុកំហិត
នេះអាចរំកិលឡើងដល់ ៦០ ឆ្នាំបើលក្ខន្តិកៈដោយឡែកបានកំណត់ ។ ដើម្បីមានសិទ្ធិទទួលសោធននិវត្តន៍អតីតភាពបាន
អ្នករាជការត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចតទៅ ៖

- មានអាយុ ៥៥ ឆ្នាំ
- មានអតីតភាពការងារ ៣០ ឆ្នាំ

ប៉ុន្តែអ្នករាជការដែលបានបំពេញការងារអស់រយៈពេល ៣០ ឆ្នាំហើយ អាចសុំចូលនិវត្តន៍មុនអាយុ ៥៥
ឆ្នាំបានដោយ ទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍អតីតភាព ។

មាត្រា ៥៥ .-

អ្នករាជការដែលបំពេញការងារបាន៣០ឆ្នាំយ៉ាងតិចត្រូវទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍អតីតភាព។
អ្នករាជការដែលបានបំពេញការងារក្រោម ២០ឆ្នាំ ត្រូវទទួលប្រាក់សោធននិវត្តន៍ដែលបានកាត់ទុក
និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗរបស់រដ្ឋតែមួយលើក។
អ្នករាជការដែលបំពេញការងារក្នុងចន្លោះរយៈពេលពី២០ឆ្នាំដល់ក្រោម៣០ឆ្នាំត្រូវបានទទួលប្រាក់
សោធននិវត្តន៍សមាមាត្រ។

មាត្រា ៥៦ .-

ក្នុងរយៈពេលបន្តការងារក្រោយពេលដល់អាយុចូលនិវត្តន៍ ចំពោះអ្នករាជការដែលមានអតីតភាព
គ្រប់៣០ឆ្នាំហើយ មិនត្រូវកាត់ទុកប្រាក់សោធននិវត្តន៍ឡើយ ប៉ុន្តែបើអតីតភាពការងារមិន ទាន់ គ្រប់ ៣០ ឆ្នាំ

នោះត្រូវ កាត់ទុកប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ហើយរាប់បញ្ចូលចំនួនឆ្នាំដែលបានបន្តការងារ ដើម្បីទទួលបានប្រាក់សោធននិវត្តន៍ ។

មាត្រា ៥៧ .-

អតីតភាពការងាររបស់អ្នករាជការត្រូវគិតតាំងពីថ្ងៃដែលសាមីខ្លួនបានចូលបំរើការងាររដ្ឋទោះក្នុងសម័យណាក៏ដោយ ។

ជំពូកទី ៨

ការដោះស្រាយទំនាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការមុខងារសាធារណៈ

មាត្រា ៥៨ .-

អ្នករាជការមានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការ អំពីករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការមុខងារសាធារណៈ ។ ប៉ុន្តែជាការចាំបាច់ អ្នករាជការនោះត្រូវរកវិធីដោះស្រាយតាមផ្លូវរដ្ឋបាលជាមុនសិន ។

មាត្រា ៥៩ .-

សមត្ថកិច្ចដើម្បីដោះស្រាយទំនាស់ខាងលើនេះ ត្រូវប្រគល់ជូនគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ មួយមានឈ្មោះថា គណៈកម្មាធិការសំរុះសំរួលទំនាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការមុខងារសាធារណៈ ដែលមានប្រធានស្ថាប័ន មុខងារសាធារណៈជាប្រធាន ហើយនឹងមានសមាសភាពដែលកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៩

បទបញ្ញត្តិដោយផ្សេង

មាត្រា ៦០ .-

ការកែសំរួលចំនួនអ្នករាជការតាមសភាពជាក់ស្តែងជាសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ក្នុងករណីដែលត្រូវកាត់បន្ថយចំនួនអ្នករាជការជាការចាំបាច់ ជាគោលការណ៍ ការរំសាយត្រូវប៉ះពាល់ជាបឋមចំពោះអ្នករាជការដែលជិតដល់ អាយុចូលនិវត្តន៍ ដែលមានសម្បទាវិជ្ជាជីវៈថមថយ និងអ្នកដែលស្ម័គ្រចិត្តឈប់ពីការងារ ។

មាត្រា ៦១ .-

ជាគោលការណ៍ អ្នករាជការក្របខ័ណ្ឌមានអាទិភាពក្នុងការទទួលមុខតំណែងណាមួយ ។ តែក្នុងករណីពិសេស ផ្អែកលើការចាំបាច់ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចតែងតាំងវេជ្ជបណ្ឌិត ឬជនដែលមានសញ្ញាប័ត្រខ្ពស់ អោយកាន់មុខតំណែងអ្វីមួយក៏ បាន ទោះវេជ្ជបណ្ឌិតនោះពុំមែនជាមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌក៏ដោយ ។

ក្នុងលក្ខណៈនេះ សាមីខ្លួនមានសិទ្ធិទទួលបៀវត្សជាធម្មតា តែគ្មានសិទ្ធិទទួលសោធននិវត្តន៍ទេ ។

មាត្រា ៦២ .-

រាជរដ្ឋាភិបាលអាចតែងតាំងអោយចូលក្របខ័ណ្ឌអ្នករាជការនៅពេល ៗក៏បាន ចំពោះរដ្ឋបាល ឬរដ្ឋបាល ដែលមានសញ្ញាប័ត្រខ្ពស់ ដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់ការងាររដ្ឋ ដោយមិនគិតពីលក្ខខណ្ឌអាយុ ។

**ជំពូកទី ១០
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៦៣ .-

ចាប់តាំងពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាន រហូតដល់ឆ្នាំ ២០០០ អ្នករាជការដែលមានអាយុលើសពី ៥៥ ឆ្នាំ អាចអនុញ្ញាតបន្តអោយធ្វើការងារបាន តាមការស្នើសុំរបស់សាមីខ្លួន និងតាមការសម្រេចដោយអនុក្រឹត្យផ្អែកលើ យោបល់ឯកភាព ពីស្ថាប័ន មុខងារសាធារណៈ និងប្រធានស្ថាប័នសាមី ។ ការបន្តនេះមានរយៈពេលមួយឆ្នាំម្តងៗ តែមិនអោយលើសពី ៥ ឆ្នាំទេ ។

**ជំពូកទី ១១
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៦៤ .-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយពីច្បាប់នេះត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤

ក្នុងព្រះបរមនាមនិងតាមព្រះរាជបង្គាប់
ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី

ហត្ថលេខា
ជា សិរីម

បានបង្គំទូលថ្វាយ និង ជំរាបជូន	សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ១ និង ២	នាយករដ្ឋមន្ត្រី ១ នាយករដ្ឋមន្ត្រី ២
សហរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	ព្រះហស្តលេខា និង ហត្ថលេខា
ហត្ថលេខា	លោកជំទាវ ហង់ ឌុន ហ៊ុន សែន
សុខ អាន	លោកជំទាវ ហង់ ឌុន ហ៊ុន សែន